

UCHWAŁA Nr XVII /1/12

RADY GMINY RYBNO

z dnia 24 lutego 2012 r.

w sprawie: **zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Grądy.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) - Rada Gminy Rybno uchwala co następuje :

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Grądy w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

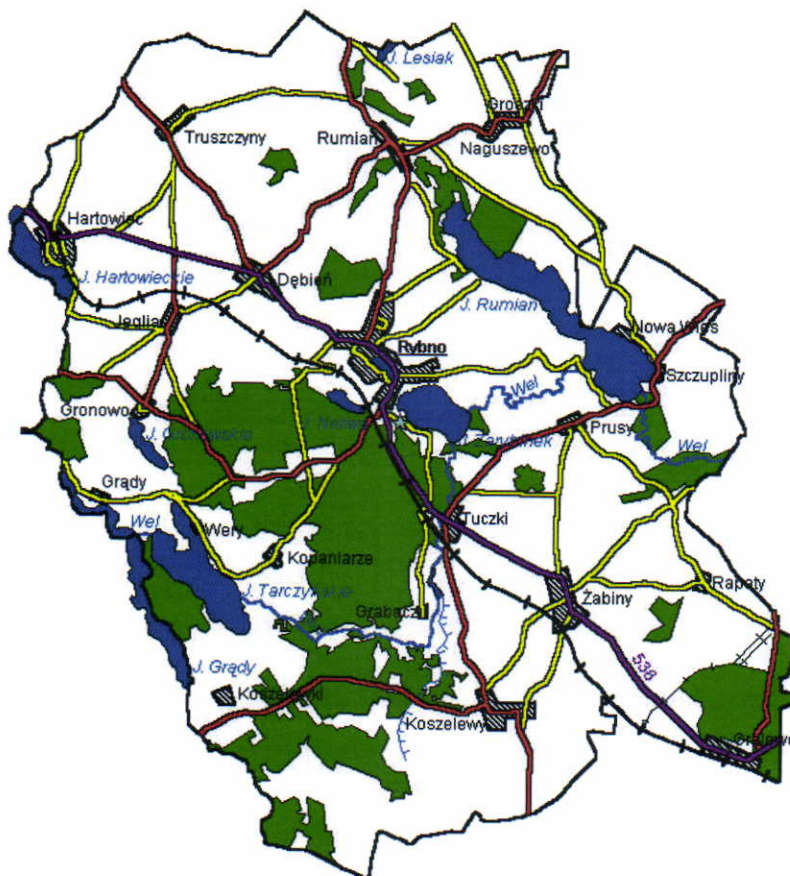
Przewodniczący Rady Gminy

Marian Ligman

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI Grądy

Grądy 2012 r.

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka miejscowości Grądy, w której będzie realizowana operacja	3
1.1. Położenie i zasoby	3
1.2. Rys historyczny	5
1.2.1 Z dziejów Grąd	5
1.2.2 Historyczny wpływ na układ przestrzenny miejscowości	6
1.3. Struktura przestrzenna miejscowości	7
1.3.1 Charakterystyczne dominanty przestrzennej lokalizacji miejscowości	7
1.3.2 Otwarta przestrzeń wspólna miejscowości	7
1.3.3 Elementy charakterystyczne dla Grąd	7
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Grądy	10
2.1. Stan zasobów miejscowości Grądy na dzień 31.12.2011 r.	10
2.2. Inwestycje zrealizowane w miejscowości Grądy w latach 1997 - 2011	13
3. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości Grądy	14
4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących w okresie co najmniej 7 lat w miejscowości Grądy	16
4.1. Cele i kierunki rozwoju	16
4.2. Spójność Planu Odnowy Miejscowości Grądy z programami i Strategią Rozwoju Gminy Rybno	18
4.3. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć do realizacji na lata 2012 – 2020 w m. Grądy	19
4.4. Szczegółowy opis przedsięwzięcia przygotowywanego do realizacji w miejscowości Grądy	20
4.4.1 Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia	22
4.4.2 Harmonogram realizacji planowanego przedsięwzięcia	22
4.4.3 Finansowanie planowanego przedsięwzięcia	24
5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno przestrzenne	25

1. Charakterystyka miejscowości Grądy, w której będzie realizowana operacja.

1.1. Położenie i zasoby.

Wieś Grądy malowniczo położona nad jeziorem o tej samej nazwie. Zlokalizowana jest na wschód od wsi Kiełpiny, na południowy - zachód od m. gminnej Rybno, stąd też jest najdogodniejszy dojazd.

Rys. Nr 1 Podział administracyjny województwa warmińsko - mazurskiego i powiatu działdowskiego.

Jest to wieś o powierzchni ponad 524,31ha (obręb Grądy Nr 5) położona na skraju Welskiego Parku Krajobrazowego. W centrum, znajduje się jezioro Grądy na brzegu którego położona jest wieś.

Obecnie we wsi znajduje się kilkanaście zabudowań Ze względu na układ zabudowy wieś zaliczana jest do typu przydrożnica. Droga, wokół której skupione są domostwa, wiedzie wzdłuż stromego urwiska, w dole którego znajduje się jezioro Grądy. Roztacza się stąd piękny widok na taflę jeziora i jego urozmaiconą linię brzegową. Na przylegającym do wsi brzegu zbudowanych jest kilka kładek dla wędkarzy, natomiast na zalesionym wzniesieniu

znajdującym się po przeciwnej stronie odkryto grodzisko wczesnośredniowieczne (stanowisko archeologiczne w Tarczynach).

Ze względu na powstające tu coraz liczniej domki letniskowe wieś o sielskim dotąd charakterze przekształca się powoli w ośrodek turystyczny.

Rys. Nr 2. *Widok na tafłę jeziora Grądy.*

Od 1999 r. Grądy należy do powiatu działdowskiego, województwa warmińsko - mazurskiego, w południowo - zachodniej części gminy Rybno. Znajduję się tam granica gm. Rybno i powiatu (gm. Grodziczno, powiat Nowomiejski).

Przez Grądy przebiega droga gminna, która stanowi główny ciąg komunikacji drogowej w miejscowości. Sieć drogową uzupełniają w miejscowości drogi wewnętrzne.

Obecnie mieszkańcy podejmują szereg działań w celu poprawy życia i estetyki w miejscowości.

Rys. Nr 3. *Festyn rodzinny w m. Grądy.*

W miejscowości Grądy wg stanu na 31.12.2011 r. było zameldowanych na stałe **99 mieszkańców**. Mieszkańcy utrzymują się z rolnictwa, rzemiosła, turystyki i pracy najemnej w okolicznych miastach.

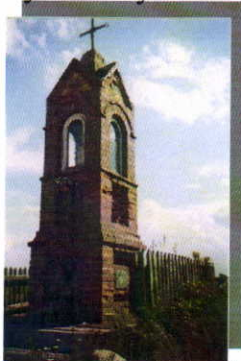
1.2. Rys historyczny

1.2.1 Z dziejów wsi Grądy.

Nazwa tej urokliwej miejscowości w zamierzchłej przeszłości w XVIII-tym wieku brzmiała: Grondy. Powstała na terenie Borów Hartowieckich. Były to dobra kościelne diecezji chełmińskiej powołanej 28 lipca 1243 roku przez legata papieskiego Wilhelma z Modeny z inicjatywy ówczesnego papieża Innocentego III-go. Siedzibą wspomnianej diecezji w latach 1243-1257 było miasteczko Chełmża, a od 1257 nieprzerwanie do 1773 biskupi chełmińscy rezydowali na zamku w Lubawie.

Pierwsza wzmianka o wsi Grądy pochodzi z około 1410 roku, z której wynika, że wchodziła ona w skład wójtostwa lidzbarskiego zarządzanego wówczas przez Zakon krzyżacki. W 1574 roku było tu 6 zagród, karczma i leśniczówka. W XVI i XVII wieku Grądy, wraz z okolicznymi wsiami, należały do dóbr biskupów chełmińskich rezydujących w Lubawie. W połowie XVIII wieku ponownie założono tu wieś na miejscu poprzedniej osady.

W początkach XVIII -go wieku na terenach Ziemi Lubawskiej wybuchła epidemia cholery, w wyniku której powyższe tereny dramatycznie się wyludniły.

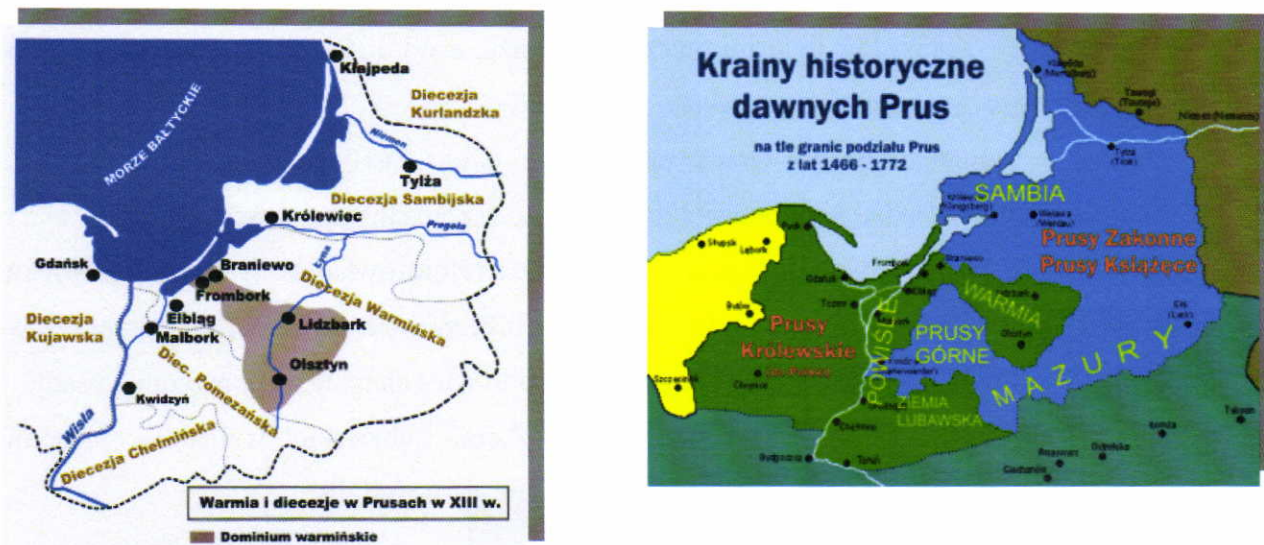
Rys. Nr 4. Murowana z czerwonej cegły kapliczka z figurą Matki Boskiej

W zaistniałej sytuacji biskupi poszukiwali osadników, którzy mieli za zadanie ponowne zagospodarowanie dóbr kościelnych. Tereny Rybna, Rumiana, Hartowca, Gutowa, Kopaniarze oraz inne miejscowości zasiedlił w latach 1722-1725 ówczesny biskup Feliks Ignacy Kretkowski. Wśród osiedleńców sprowadzonych 20 lipca 1724 roku z miejscowości Ruciany {pogranicze Podlasia i Mazowsza} znaleźli się protoplaści Rucińscy, wywodzący się z tak zwanej szlachty zaściankowej "Ogończyk". Natomiast biskup Wojciech Stanisław Leski 7 października 1757 roku osiedlił w Grondach Antoniego Alexandrowicza ur. w 1736 roku. Poza tym osiedlił też: Józefa Deptowicza {był sołtysem}, Michała Wolskiego, Kazimierza Kowalewskiego, Kazimierza Witkowskiego, Wawrzeńca Ozimkowskiego, oraz Balcera Rogozińskiego {ci dwaj ostatni byli pracownikami leśnymi}. Wspomniani wcześniej to tak zwani osadnicy kontraktowi, których obowiązkiem było płacenie pogłównego w wysokości 8 florenów gr.12, odrabianie prac na folwarku hartowieckim, pomoc przy połowie ryb. Tylko leśni byli wolni od powyższych czynności.

1.2.2 Historyczny wpływ na układ przestrzenny miejscowości.

Grądy historycznie i nierozzerwalnie związane nierozzerwalnie były z dziejami ziemi działdowskiej.

Zapisków o miejscowości jest niewiele, głównie dlatego, że nie pełniła ona, przez znaczny okres swojego istnienia, ważnej roli administracyjnej, ani religijnej.

Rys. Nr 5. Historyczny podział administracyjny.

Wokół Grąd rozciągają się przepastne, zmeliorowane tereny zielone oraz grunty orne.

We wsi nie są wyodrębnione konkretne ulice o własnych nazwach. Wynika to z faktu, iż życie wsi – a co za tym idzie - również jego zabudowa skoncentrowane jest przy szosie przecinającej wieś. Jest to jednocześnie główna ulica.

Przy głównej ulicy zlokalizowano także przystanek autobusowy. Wzdłuż szosy, po lewej stronie (z kierunku Rybna) znajduje się Jezioro Grądy.

Ukształtowanie przestrzeni wsi przez procesy historyczne widoczne jest do tej pory. Droga gminna podzieliła miejscowość na dwie części, wzdłuż tej drogi występuje zabudowa zagrodowa nad brzegiem j. Grądy (lewa strona Rybna), oraz zabudowa zwarta z centrum wsi. Ponadto zabudowa jest rozłożona nad gruntowymi, często krętymi drogami, obrośniętymi na poboczach starymi drzewami. Sugeruje to, iż została wykorzystana do zabudowy naturalna, istniejąca tu w dawnych czasach sieć drogowa.

1.3. Struktura przestrzenna miejscowości

1.3.1. Charakterystyczne dominanty przestrzennej lokalizacji miejscowości.

Grądy położone są wzdłuż drogi gminnej, która decyduje o ich przestrzennym rozwoju. Zabudowa zwarta położona jest najbardziej wzdłuż drogi gminnej Nr 185010N dr. powiatowa nr 1274N (Kostkowo) - Grądy - gr. gm.

Wzdłuż drogi znajduje się przystanek komunikacyjny wykorzystywany do dowozu dzieci do szkół. W dalszym ciągu tej drogi w kierunku Kiełpin znajdują się liczne gospodarstwa agroturystyczne. Wzdłuż tej drogi znajduje się zwarta zabudowa, która rozbudowuje się jednocześnie w kierunku Rybna oraz w kierunku Kiełpin. Na tych obrzeżach wsi i nad brzegiem jeziora intensywnie rozwija się zabudowa letniskowa licząca ok. 70 działek.

Wzdłuż drogi gminnej w centrum wsi znajduje się świetlica OSP Grądy.

1.3.2. Otwarta przestrzeń wspólna miejscowości

Tereny przeznaczone do wspólnego użytkowania w Grądach położone są nad jeziorem oraz wzdłuż drogi gminnej. Jest to ogólnie dostępny pas przybrzeżny. Dostęp do niego ułatwia szereg dróg wewnętrznych.

Ogólnodostępnym miejscem jest teren świetlicy OSP. Świetlica znajduje się przy drodze gminnej.

1.3.3. Elementy charakterystyczne dla Grąd.

Grądy to jedna z wsi położona w pięknej okolicy - liczne tereny leśne. We wsi nie znajdują się obiekty zabytkowe.

Najbardziej charakterystycznym miejscem w Grądach jest jezioro Grądy. W 1996 roku wody tego zbiornika zakwalifikowano do III klasy czystości. Jezioro nie mieściło się nawet w III kategorii podatności na degradację. Należy do zbiorników eutroficznych, bogatych w substancje odżywcze. Okresowo występują zakwity glonów. Jeszcze w 2003 roku bezpośrednio do jeziora były odprowadzane ścieki. Zbiornik dobrze dostępny. We wsi Grądy jest wygodne zejście na niewielką "dziką" plażę. Wokół jeziora dużo małych pomostów wędkarskich. Zlewnia bezpośrednia to przeważnie lasy, pola uprawne, łąki i zabudowania okolicznych wsi. Brzegi są pagórkowate, miejscami niskie (podmokłe łąki i torfowiska). Najbliższe otoczenie to pas olch i wierzb. Wokół brzegów wąski pas roślinności szuwarowej z dominacją trzciny, pałki, manny i turzyc. Według klasyfikacji rybackiej jezioro należy do typu leszczowego (Grudniewski 1974). Dominuje leszcz, płoć, okoń, lin i szczupak. Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 5/04 Dyrektora RZGW w Gdańsku z 15 kwietnia 2004 r. wody jeziora obejmuje obwód rybacki jeziora Tarczyńskie na rzece Wel. Jezioro użytkowane

jest przez PZW Koło w Lidzbarku (2005). Przez jezioro prowadzi szlak kajakowy po rzece Wel „Wypływ z jeziora Tarczyńskiego jest łatwy do odnalezienia w północno-zachodnim jego krańcu porośniętym trzcinowiskiem. Wpływając na tzw. krótką rzekę 68,1 km dopływamy do jeziora Grądy (powierzchnia 112,7 ha głębokość średnia 4,7 m), kierujemy się na lewo ku miejscowości Tarczyny zostawiając po prawej wieś Grądy (dla zainteresowanych ciekawym miejscem do odwiedzenia jest grodzisko wczesnośredniowieczne leżące na przeciwko tejże miejscowości - na wyraźnym cyplu). Po przepłynięciu dwóch km, na 64,9 km odnajdujemy wypływ z jeziora, kierując się w stronę południowego krańca jeziora (ruiny drewnianego mostu) ...” (cyt. Trudny i uciążliwy szlak po rzece Wel).

Rys. 6. Jezioro Grądy z lotu ptaka.

Jezioro jest wydłużone, rozciągnięte z północnego-zachodu na południowy-wschód. Przez zbiornik przepływa rzeka Wel, której dopływ znajduje się (z jeziora Tarczyńskiego) w środkowo-wschodniej części zbiornika a odpływ na południu (do jeziora Zakroczy), na wysokości Koszelewek. Jezioro znajduje się na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego, na wysokości 142,5 m n.p.m.

Znajdują się tam piękne tereny do uprawiania jazdy rowerowej. otaczające ją tereny, tworzą prawdziwy raj dla miłośników turystyki rowerowej, będącej doskonałą metodą spędzania wolnego czasu. Wyprawa rowerowa to świetny pomysł na weekend spędzony z rodziną tzw. „Szlakiem największych jezior Welskiego Parku Krajobrazowego”.

„...Na przeciwległym brzegu jeziora, na terenie pomiędzy jeziorami Tarczyńskie i Grądy, znajduje się rezerwat przyrody "Ostrów Tarczyński". Wracamy do szosy i jedziemy do miejscowości Grądy. Przy wjeździe do wsi, po lewej stronie widoczne jest jezioro o tej samej nazwie. Grądy to wieś typowo rolnicza, a prowadzona przez jej mieszkańców gospodarka ma charakter ekstensywny. Nie prowadzi się tu wielkofermowego tuczu trzody chlewnej czy chowu bydła. Taki typ gospodarowania jest bezpieczny dla środowiska i bliższy naturze. W centrum wsi, po prawej stronie podziwiać możemy ładny, drewniany budynek, z charakterystyczną tabliczką punkt biblioteczny, który należy do jednego z ostatnich budynków z zachowanym interesującym wzornictwem ludowym. W sezonie letnim czynny jest tu mały sklep. Na przeciwległym brzegu jeziora Grądy widoczne są rozłożyste korony sosen, rosnących na wyniesieniu terenu. Owo wyniesienie to pozostałość wczesnośredniowiecznego grodziska. Dalsza trasa wiedzie do oddalonych o 3 km Kielpin. Jedziemy piaszczystą drogą, wiodącą wzdłuż jeziora Grądy ...”

Rys. Nr 7. Widoki jeziora Grądy

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Grądy.

2.1. Stan zasobów miejscowości Grądy na dzień 31.12.2011 r.

Obręb geodezyjny Grądy obejmuje obszar 1369,05 ha w tym:

- użytki rolne: 99,90 ha,
- lasy i zadrzewienia: 31,43 ha,
- pod wodami: 294,83 ha
- łąki: 59,78 ha,
- nieużytki: 7,26 ha,
- zabudowane i zurbanizowane: 9,13 ha,
- pastwiska: 16,51 ha,
- drogi: 5,46 ha.

Ilość zabudowań (nieruchomości) – 18 (liczne zabudowania domków letniskowych)

Stan ludności ogółem na 31.12.2011 r. - 99 osób.

Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2011 r. – 0

Małżeństwa cywilne zawarte w 2011 r. – 0

Rozwody w 2011 r. - 0

Urodzenia żywe w 2011 r. – 1

Zgony w 2011 r. – 0

Przynależność administracyjna: Gmina Rybno, pow. działdowski, woj. warmińsko-mazurskie od 01.01.1999 r.

Transport i komunikacja.

Główny układ komunikacyjny stanowi droga gminna Nr 185010N biegnąca od m. Rybno (dr. powiatowa Nr 1274N) przez zwartą zabudowę miejscowości Grąd, w kierunku m. Kiełpiny (granica gminy Rybno). Układ komunikacyjny wewnątrz miejscowości stanowią drogi wewnętrzne.

Komunikacja PKP - główne kierunki

Najbliższy przystanek PKP w m. Rybno na trasie: Warszawa - Rybno - Gdańsk.

Telekomunikacja.

Głównym operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A.

Stacje bazowe telefonii komórkowej: Plus GSM.

Łącze internetowe drogą radiową ABP Computer Działdowo.

Zaopatrzenie w gaz.

Na terenie miejscowości i gminy nie ma sieci gazu ziemnego.

Gospodarka odpadami.

Grądy korzystają z wysypiska w m. Zakrzewo.

Każdy z mieszkańców ma możliwość korzystania z usług Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych w Ostródzie lub z usług Lubawskiej Spółki Komunalnej z Lubawy, które wydzierzawiają kosze i wywozi nieczystości 2 razy w miesiącu.

Od stycznia 2004r. gmina, w tym Grądy, przystąpiła do Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” i obecnie korzysta z programu segregacji odpadów.

Turystyka i baza turystyczna.

Dzieci ze wsi Grądy uczęszczają do szkoły w m. Kiełpiny oraz dowożone są również do szkoły w m. Rybno.

W m. Grądy oprócz licznych prywatnych zabudowań letniskowych znajdują się gospodarstwa agroturystyczne.

Organizacje pozarządowe oraz zorganizowane grupy.

W m. Grądy działa Ochotnicza Straż Pożarna w Grądach. Obecnie w skład zarządu wchodzi Prezes - Mirosław Remus, Naczelnik - Franciszek Łukaszewski, Sekretarz - Mariusz Szymański, Skarbnik - Robert Bartwicki.

Transport i komunikacja.

Główny układ komunikacji drogowej stanowi droga asfaltowa gminna Nr 185010N dr. powiatowa nr 1274N (Kostkowo) - Grądy - gr. gm. Układ komunikacyjny wewnątrz miejscowości stanowi połączenie drogi gminnej z drogami wewnętrznymi.

W centrum wsi znajduje się przystanek komunikacyjny dla dzieci dowożonych do szkół.

Głównym operatorem telekomunikacji przewodowej jest T.P. S.A.

Łącze internetowe drogą radiową zapewnia ABP Computer Działdowo.

Zabytki

W Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie nie znajdują się żadne obiekty zabytkowe.

Media

Zaopatrzenie w energię elektryczną z Koncernu ENERGA Gdańsk, Zakład Energetyczny Płock.

Nieruchomości korzystają ze studni kopalnianych.

Na terenie miejscowości i gminy nie ma gazu ziemnego. Mieszkańcy korzystają z płynnego gazu butlowego.

Nieczystości płynne gromadzone są w szczelnych zbiornikach (szambach), które okresowo są opróżniane do oczyszczalni w Rybnie.

Nieczystości stałe - komunalne są zbierane przez Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Ostróda oraz Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych z Lubawy. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów i surowców wtórnych przez Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna”

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Mieszkańcy Grąd korzystają z usług Samodzielnego Publicznego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej ul. Zajeziorna 58, 13-220 Rybno. Dodatkowo korzystają z SP ZOZ w Działdowie. Pomoc społeczna kierowana jest do mieszkańców przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie. Na terenie gminy brak Domów Pomocy Społecznej, Domów Dziecka i Rodzinnych Domów Dziecka.

Ruch wyznaniowy.

Grądy należą do Parafii pod wezwaniem Św. Wawrzyńca. W roku 1912 przyłączono do parafii kielpińskiej Gronowo z parafii rumiańskiej oraz Grądy i Tarczyny z parafii zwiniarskiej. Zgodnie z zarządzeniem z dnia 1 IX 1848 r. nad kościołem kielpińskim ustanowiono patronat mieszany, sprawowany przez biskupa chełmińskiego w parzystych miesiącach roku oraz w nieparzystych miesiącach przez rząd pruski.

Ludność, demografia i bezrobocie.

Miejscowość Grądy charakteryzuje się zróżnicowanym wzrostem i spadkiem ludności.

Tabela Nr 1. Liczba ludności w Grądach

Rok	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba ludności	91	99	100	100	99	101	102	99	99

Jednostki realizujące zadania pomocy społecznej:

- Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie (praca socjalna, świadczenia pieniężne, usługi opiekuńcze);
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki, 13 - 220 Rybno, ul. Lubawska 15.

Tabela Nr 2. *Bezrobocie - na koniec roku w latach 2002 - 2011.*

Rok	powiat działdowski	woj. warmińsko - mazurskie	Polska
2002	31,90%	28,80%	18,0%
2003	35,10%	30,30%	20,0%
2004	33,80%	29,20%	19,0%
2005	30,20%	27,50%	17,6%
2006	23,80%	23,70%	14,90%
2007	19,00%	18,70%	11,20%
2008	20,30%	16,80%	9,50%
2009	24,80%	20,20%	11,90%
2010	23,80%	20,00%	12,30%
grudzień 2011	23,70%	20,10%	12,50%

2.2. Inwestycje zrealizowane w miejscowości Grądy w latach 1996 - 2011.

Inwestycje w latach 1996 - 2011.

1996 Budowa drogi w m. Grądy (500m)

1999 Budowa drogi w m. Grądy (1400m)

2001 - Budowa drogi w m. Grądy (816m)

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Grądy.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocna strona), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które, należycie wykorzystane, sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy i które, nie wyeliminowane utrudniać, będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- „**zagrożeń**” – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego gminy. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób niemal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego kierunku rozwoju. Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach Grąd i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości, ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego). Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Analiza SWOT m. Grądy jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu gminy i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Najwięcej osób jako główne problemy (słabe strony) powiatu gminy i miejscowości wskazało:

- bezrobocie,
- niż demograficzny,
- brak zakładów przemysłowych,
- zły stan nawierzchni dróg i połączeń komunikacyjnych,
- ochrona środowiska naturalnego.

Na podstawie opinii mieszkańców Grądy jako mocne strony wymieniali:

- korzystne położenie geograficzne i walory krajobrazowe,
- współpraca między organizacjami i samorządem,
- duże wolne obszary pod inwestycje,
- dobra infrastruktura, podstawowa infrastruktura (wodociągi, drogi lokalne utwardzone),
- potencjał ludzki i gospodarczy,
- wykształcona młodzież.

Natomiast szanse należy upatrywać w:

- tworzeniu nowych miejsc pracy,
- rozwoju budownictwa mieszkalnego,
- rozwoju dostępu do edukacji (liceum w Rybnie) oraz liceum dla dorosłych,
- rozwoju funkcji turystycznych gminy,
- rozwoju kultury i przeciwdziałanie degradacji społecznej,
- rozwoju współpracy gospodarczej.

Zagrożenia - ich negatywne oddziaływanie na rozwój gminy - mogą stanowić:

- zanieczyszczenie środowiska naturalnego (degradacja jezior),
- zmniejszenie bezpieczeństwa obywateli,
- pogarszające się warunki bytowe ludności,
- niestabilne prawo oraz brak jego spójności.

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących w okresie co najmniej 7 lat w miejscowości Grądy.

4.1. Cele i kierunki rozwoju.

W poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego (gospodarka, przestrzeń, infrastruktura, społeczność) wskazano szereg kierunków rozwoju. Spośród wszystkich ustalono priorytetowe kierunki rozwoju, a następnie zadania do realizacji na lata 2011-2019.

Priorytetowe kierunki rozwoju:

- Podjąć działanie w kierunku rozbudowy infrastruktury technicznej (wariant prospołeczny)
- Poprawa jakości życia w miejscowości Grądy (wariant pro konsumpcyjny)

W ten sposób dokonano hierarchizacji celów dla miejscowości Grądy na lata 2011 - 2019.

Wybrany Wariant Rozwoju

Tabela Nr 3

Podjęcie działania w kierunku rozbudowy infrastruktury technicznej.		Poprawa jakości życia w miejscowości Grądy.	
CELLE PIERWSZORZĘDNE	Działanie w kierunku skanalizowania miejscowości grądy.	Działanie w kierunku wykonania utwardzonych dróg w zwartej zabudowie m. Grądy	Tworzyć warunki do rozwoju infrastruktury kulturalno – rekreacyjnej.
	Podjąć działania w kierunku zwodociągowania całości miejscowości.	Podjąć działanie o remont i asfaltowanie dróg gminnych i wewnętrznych.	Tworzyć warunki dla rozwoju otoczenia biznesu.
CELLE DRUGORZĘDNE	Podjąć działania w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy w usługach, przetwórstwie i turystyce.	Podjąć działania w kierunku różnicowania gospodarki wiejskiej.	Podjąć działania w kierunku rozwoju oświaty kultury i wymiany młodzieżowej.
	Podjąć działania w kierunku zagospodarowania budynku OSP.	Podjąć działania w kierunku budynku OSP.	Podjąć działania w kierunku rozwoju oświaty kultury i wymiany młodzieżowej.

4.2. Spójność Planu Odnowy Miejscowości Grądy z programami i Strategią Rozwoju Gminy Rybno

Plan Odnowy Miejscowości Grądy zbieżny jest zasadniczo z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a w szczególności z osią 3.

Jakość życia na obszarach wiejskich i zróżnicowanie gospodarki wiejskiej i w tym z:

Działaniem „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

Działaniem „Odnowa i rozwój wsi”.

Działaniem „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla Odnowy i rozwój wsi oraz Małe Projekty z osi Leader.

Przy realizacji zadań infrastrukturalnych z zakresu budowy dróg spójny jest z Narodowym Programem Przebudowy Dróg Lokalnych 2009-2011

W zakresie zadań społeczno-kulturalnych przewiduje się ubieganie o fundusze „grantowe”.

Plan Odnowy Miejscowości Grądy spójny jest ze Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Rybno, która określa misję Gminy Rybno jako: „Obszar zrównoważonego rozwoju o charakterze rolniczym i turystycznym z dobrą infrastrukturą sprzyjającą rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości. Gmina z dobrą ofertą turystyki pobytowej i weekendowej skierowanej do mieszkańców wszelkich aglomeracji oparta na agroturystyce, zasobach leśnych i pełnej dostępności do czystych zbiorników wodnych. Bezpieczny samorząd zapewniający komfort życia i wypoczynku mieszkańców.”

Zadanie wpisuje się w Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy (jej budżet).

4.3. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć do realizacji na lata 2011-2019 w m. Grądy

Tabela Nr 4

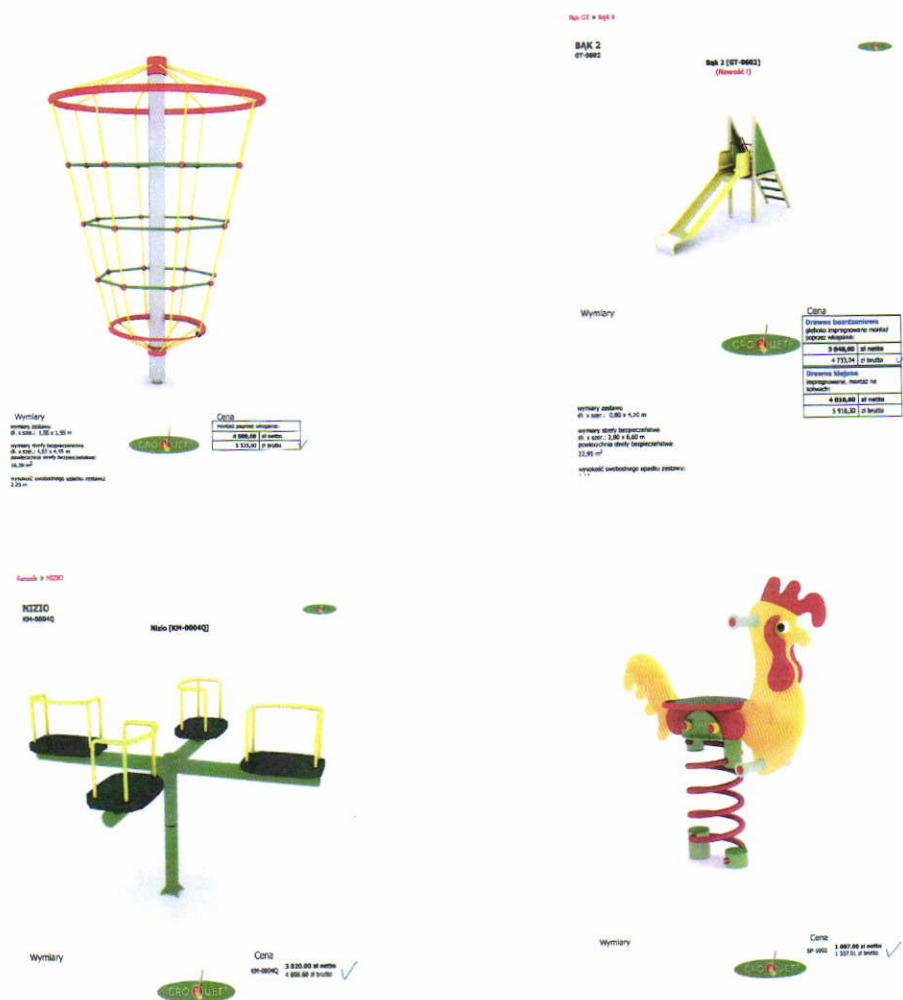
Priorytet	Nazwa planowanych zadań inwestycyjnych	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Wartość w zł	Planowany podział wydatków			Uwagi
						Srodki Gminy	Dofinansowanie	Inne (jakie)	
1.	Wyposażenie placu zabaw w Grądach	Rozwój infrastruktury służącej popularyzowaniu wśród mieszkańców i przyjezdnych aktywnego stylu życia oraz poprawa jego jakości poprzez wyposażenie placu zabaw w Grądach.	Plac zabaw ogólnodostępny, który będzie wykorzystywane przez mieszkańców, przyjezdnych oraz młodzież szkolną do rekreacji sportowo - turystycznej.	2012	16 752,20	8 752,20	8 000,00 Aktywna Wieś Warmii Mazur i Powiśla	-	-
2.	Remont świetlicy OSP Grądy	Poprawa estetyki wsi poprzez zagospodarowanie budynku.	Budynek zagospodarować zgodnie z wizją mieszkańców i realiami gospodarczymi.	2012	5 000,00	5 000,00 (materiał)	-	-	robotnicza - członkowie OSP Grądy
3.	Przebudowa drogi gminnej Nr 185010N na odcinku 2 + 716 do 3 + 716	Poprawa warunków życia mieszkańców gminy Rybno poprzez budowę dróg w m. Grądy	Droga gminna 185010N o dł. 1km (do granicy gm. Rybno)	2013-2015	550 000,00	550 000,00	-	-	w 2012 podjąć działania celem pozyskaniem środków na współfinansowanie z np. FOGR, Starostwo Powiatowe w Działdowie lub innych

4.4. Szczegółowy opis przedsięwzięcia przygotowywanego do realizacji w miejscowości Grądy.

Przedsięwzięcie ma na celu wyposażenie placu zabaw w miejscowości Grądy przy świetlicy OSP na działce o powierzchni 5 arów. Teren wokół świetlicy jest ogrodzony siatką i położony w centrum wsi.

W ramach przedsięwzięcia planuje się montaż na tym terenie czterech urządzeń wyposażenia placu zabaw:

- Linarium o konstrukcji metalowej lub PCV do wspinania - szt. 1
- Karuzeli czteroramiennej metalowej - szt. 1
- Sprężynowca jednoosobowego np. kogut, kot itp. - szt. 1
- Zjeżdżalni na kotwach stalowych z ślizgiem metalowym - szt. 1

Rys. Nr 7. Wyposażenie placu zabaw w Grądach.

Wartość urządzeń ustalono na podstawie cennika z 2011 r. umieszczonego na stronie internetowej i zakłada się utrzymanie tej wartości. Ostateczna wartość zostanie ustalona po rozpoznaniu rynku poniżej 14 tys. EURO na stronie internetowej Urzędu Gminy Rybno. Wyłoniona firma wykona dostawę i montaż urządzeń.

Ogrodzenie terenu stanowi siatka pleciona o wysokości 120cm częściowo uszkodzone i skorodowane. Planuje się, że gmina zakupi materiał - farbę i rozpuszczalnik, a mieszkańcy i członkowie OSP Grądy naprawią i pomalują całość ogrodzenia o dł. 85m w różnych kolorach. (KNR 4-01 poz. 1209/11 - malowanie ogrodzenia z siatki - $102 \text{ m}^2 \times (0,074+0,079\text{l/m}^2) = 15,5\text{litra}$ farby olejnej). Mieszkańcy i członkowie OSP naprawią z własnych materiałów ogrodzenie i przy użyciu własnych narzędzi pomalują. Uporządkują, oczyszczą teren z chwastów oraz wyplantują i przygotowują do montażu urządzeń placu zabaw.

Przed rozpoczęciem zostanie wykonane zgłoszenie robót do starostwa, a po zakończeniu uroczyste otwarcie placu zabaw.

Rezultat - powstanie pierwszy plac zabaw, który będzie służył stałym mieszkańcom (99 zameldowanych) oraz przyjezdnym. Miejscowość Grądy jest położona nad jeziorem i powstał w niej kompleks zabudowy letniskowej liczący obecnie ok. 70 działek.

Rezultatem pośrednim tego przedsięwzięcia jest deklaracja członków OSP Grądy remontu świetlicy znajdującej się na tym terenie z materiału powierzonego przez gminę.

Plac zabaw po wykonaniu będzie stanowił wizytówkę miejscowości szczególnie wśród turystów, gdyż obecnie nie ma takiego miejsca. O realizacji przedsięwzięcia zostanie zamieszczona informacja na stronie internetowej UG Rybno www.gminarybno.pl. Po zrealizowaniu zostanie zamieszczona na placu tablica pamiątkowa oraz zgodnie z lokalną tradycją uroczyste otwarcie placu połączone z jego poświęceniem.

4.4.1. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia.

Tabela Nr . 5 *Elementy scalonych Wyposażenie placu zabaw w Grądach. Lokalizacja, Grądy 15, dz. nr 100 obręb Grądy, gm. Rybno*

Lp.	NAZWA	RAZEM
1.	Montaż linarium o konstrukcji metalowej	5 535,00
2.	Montaż karuzeli czteroramiennej metalowej	4 698,60
3.	Montaż sprężynowca jednoosobowego np. kogut, kot itp.	1 337,01
4.	Zjeżdżalnia na kotwach stalowych z ślizgiem metalowym z montażem	4 733,04
5.	Farba olejna (różne kolory)	255,75
6.	Rozcieńczalnik (benzyna lakowa)	19,80
7.	Projekt zagospodarowania placu zabaw do zgłoszenia	123,00
8.	Tablica pamiątkowa	50,00
Razem brutto		16 752,20

Słownie: Szesnaście tysięcy siedemset pięćdziesiąt dwa złote 20/100

Koszty ogólne poniesione na przedsięwzięcie - wykonanie dokumentacji projektowej na zagospodarowania placu zabaw do zgłoszenia w wysokości **123,00zł** z podatkiem VAT.

4.4.2. Harmonogram realizacji planowanego przedsięwzięcia.

Tabela Nr 6. *Harmonogram realizacji.*

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Uwagi
1.	Opracowanie Planu Odnowy Miejscowości Grądy na lata 2011-2019	styczeń - luty 2012 r.	koszty nie objęte wnioskiem o dofinansowanie
2.	Opracowanie dokumentacji projektowej na .	styczeń - luty 2012 r.	koszty ogólne
3.	Opracowanie wniosku o dofinansowanie.	luty 2012 r.	koszty nie objęte wnioskiem o dofinansowanie
4.	Ogłoszenie przetargu wybór oferty, podpisanie kontraktu.	2012 r.	wyбір wykonawcy
5.	Realizacja kontraktu.	2012 r.	
6.	Rozliczenie i odbiór.	2012 r.	

Realizację i nadzór nad wykonaniem inwestycji prowadzi będzie Referat Gospodarki Przestrzennej, Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Gminy Rybno.

Pracownicy Referatu Gospodarki Przestrzennej, Inwestycji i Zamówień Publicznych są osobami doświadczonymi w realizacji inwestycji ze środkami Unii Europejskiej:

- 1) zrealizowali oni 9 inwestycji w Programie SAPARD, w tym były inwestycje:
Zagospodarowanie terenu w centrum Rybna w publiczną infrastrukturę turystyczną,
Budowa obiektu kultury fizycznej - sala sportowa z zapleczem przy SP w miejscowości Rumian.
- 2) zrealizowali 2 inwestycje w Programie ZPORR oraz współuczestniczyli w inwestycjach wspólnie z województwem warmińsko - mazurskim min. PIAP-y, Wrota Warmii i Mazur.
- 3) W SPO Rol. w działaniu Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego zrealizowali inwestycje pn. Budowa obiektu kulturalnego - biblioteka w Rybnie oraz Zagospodarowanie terenów zielonych i wypoczynku publicznego - plaża w Rybnie.
- 4) Zrealizowane i w trakcie realizacji są wnioski z PROW 2007-2013:
  - Zagospodarowanie terenu w centrum Rybna z działania „Odnowa i rozwój wsi”
  - Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Rybnie etap I i etap II oraz rozbudowa kanalizacji sanitarnej zadanie 1 Tuczki - Żabiny z działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”
  - Wyposażenie obiektu kultury - biblioteki w Rybnie z działania „Odnowa i rozwój wsi”.
  - Budowa boiska o nawierzchni z trawy syntetycznej w Koszelewach z działania „Odnowa i rozwój wsi”
  - Budowa wielofunkcyjnego ogólnodostępnego boiska o nawierzchni z trawy syntetycznej w Hartowcu z działania „Odnowa i rozwój wsi - LEADER”
  - Bezpieczny XIII Bieg Niepodległości w Rybnie z działania „Małe Projekty”
  - Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Hartowieckim - plac zabaw w Hartowcu z działania „Małe Projekty”,
  - Budowa boiska o nawierzchni z trawy syntetycznej w Żabinach z działania „Odnowa i rozwój wsi”.

4.4.3. Finansowanie planowanego przedsięwzięcia „Wyposażenie placu zabaw w Grądach”.

Szacunkowy koszt realizacji przedsięwzięcia wynosi:

Tabela Nr 7.

1.	Dokumentacja projektowa	123,00
2.	Roboty budowlane	16 629,20
RAZEM (brutto)		16 752,20

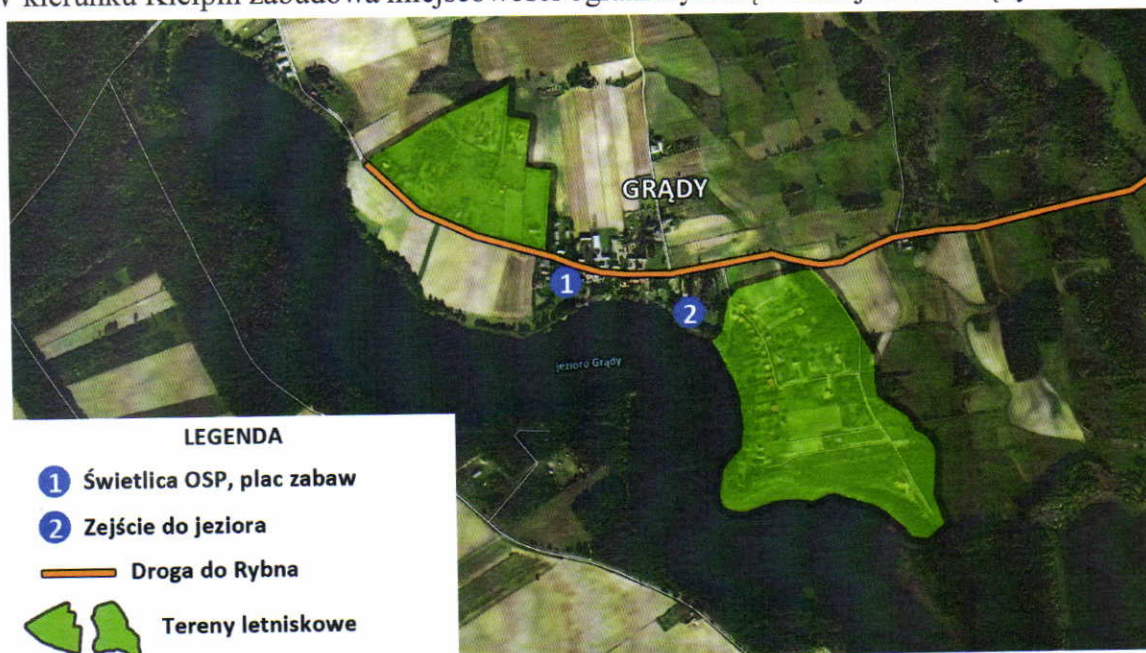
Finansowanie przedsięwzięcia:

- 8 752,20 zł z budżetu Gminy Rybno w roku 2012,
- 8 000,00 zł pozyskać środki z Aktywna Wieś Warmii Mazur i Powiśla na dofinansowanie przedsięwzięcia.

5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno przestrzenne.

Grądy to jedna z wsi historycznie zlokalizowana na prawie chełmińskim, licząca obecnie 99 mieszkańców. Położona w pięknej okolicy. W centrum wsi znajduje się najbardziej charakterystyczny dla m. Grądy jezioro Grądy.

Grądy położone są wzdłuż drogi gminnej, która decyduje o jego przestrzennym rozwoju. W kierunku Kiełpin zabudowa miejscowości ograniczyła się wokół jeziora Grądy.

Rys. Nr 7. Plan miejscowości Grądy z zaznaczonymi obszarami o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańcom wsi Grądy.

Tereny przeznaczone do wspólnego użytkowania w Grądy położone są nad jeziorem Grądy oraz wzdłuż drogi gminnej. Jest to ogólnie dostępny pas przybrzeżny. Dostęp do niego ułatwia szereg dróg wewnętrznych. W obszarze tym znajduje się teren świetlicy OSP. Jest to obszar o szczególnym znaczeniu funkcjonalno - rozrywkowym dla mieszkańców.

Inwestycja planowana do realizacji znajdzie się w tym obszarze o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców wsi Grądy. Sprzyjając nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na swoje położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne poprzez budowę infrastruktury sportowej służyć będzie popularyzowaniu wśród mieszkańców i przyjezdnych aktywnego stylu życia oraz poprawę jego jakości tj. wyposażenie placu zabaw w Grądach.

Uczestnicy debaty uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości Grądy.

W opracowaniu Planu Odnowy Miejscowości Grądy uczestniczyli:

1. Rada Sołecka Wsi Grądy
2. Radni Rady Gminy Rybno
3. Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Grądach
4. Mieszkańcy wsi Grądy

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marian Ligman

